

Összefoglalás

Barlang neve: Felhévízi-barlang (kat. az.4762-65)

A kutatással érintett barlangszakazok: Felső-folyosó, alsó végpont

A kutatási engedély jogosultja: Dr. Leél-Össy Szabolcs

Kutatási engedély száma: DINPI/2051-1/2024

Jelentés időszaka: 2024. március 25-december 31.

Kutatásvezető: Dr. Leél-Össy Szabolcs

Kutatásvezető helyettesek: -

A jelentés lezárásának időpontja: 2025. február 15.

Részletes jelentés

A Felhévízi-barlangot 2004 tavaszán fedeztük fel a Rózsadombi Kinizsi SE tagjaiként egy csatorna fektetés közben megtalált oldásos kis gömbfülkéből kiindulva a Csejtei út Szeréna út alatti kanyarjában. A kutatás akkor nem vezetett eredményre, de a bejáratot egy kútgyűrűs akna segítségével kivezették közterületre, az úttest melletti korlát alá.

2023. év elején észleltük a bejárat kigőzölgését, ennek alapján kértük meg rá a kutatási engedélyt, amit 2023. március 17-én meg is kaptunk. A kedvező eredmények hatására tavaly a kutatási engedélyünk meghosszabbítását kértük, és azt március kaptuk meg (2025. december 31-ig).

2023-ban 18, 2024-ben 27 kutatónapot tartottunk a végponton. Ebből két nap az időközben a depóban felhalmozott törmelék felszínre termelését jelentette (A középső akna aljában lévő ideiglenes depóban 2 munkanap alatt kitermelt anyag fér el, ezután azt a felső depóba, az első és második akna között betonfolyosóra (1. ábra) szállítjuk fel, ahol deszkapalánkkal növeljük az elhelyezhető mennyiséget. Júniusban konténert rendeltünk a törmelék elszállítására (2. ábra), majd decemberben (a 2023. évihez hasonlóan) a DINPI biztosított számunkra ilyen lehetőséget (3. ábra) – amit ezúton is köszönünk.

Jelenleg a 3. akna alja már 21 m mélyen található a bejárat alatt (4. és 5. ábra). Ebben a függőleges, de mászhatóra bontott aknában több helyen harántoltunk kisméretű, huzatos hasadékokat, több helyen fordult elő kalcit kristály (6. ábra), borsókő és oldási nyom. Két jelentős (10-20 cm vastagságú) kalcit telért is harántoltunk.

A bontáspontról az mondhatjuk el, amit a 2023-es évi jelentésünkben írtunk: az akna általában könnyen fejthető, rendkívüli mértékben hasonlít a József-hegyi-barlang 9 méteres aknájára, ami közvetlenül a bejutási pont fölött van. Itt is kisebb nagyobb, többé-kevésbé összecementált törmelékben haladunk lefelé. Néha egy-egy kalcit telér keresztezi az aknát, de azt áttörve folytatódik a stabil törmelék zóna, amiben dúcolásra, megtámasztásra nincs szükség.

Az egyértelmű oldási formák és ásvány kiválások, és emellett az igen intenzív barlangi huzat egyértelművé teszi számunkra, hogy a mélyben (ismeretlen távolságra) nyílt, összefüggő barlangrendszer létezhet. A minden más budai barlangnál magasabb léghőmérséklet (15 °C!) is valószínűsíti, hogy alattunk levegős összekötő járatok vezetnek a hévforrások felé. Hasonló a helyzet, mint a Szeréna út 101-13-ban talált, általunk kutatott, cölöpaknából nyíló barlangban.

A Felhévízi-barlangban jelenleg még a Budai Márgában dolgozunk, nem értük még el a Szépvölgyi Mészkövet. A József-hegyi-barlang bejáratához képest a Felhévízi-barlang bejárata bár közel található, de jóval mélyebben nyílik (7. ábra), azonban a terület erősen tektonizált, a Duna felé haladva a mészkö/márga határ egyre mélyebben húzódik, nem egyértelmű, hogy milyen mélységben várhatók nyílt járatok. Mindamellett valószínűleg nem vagyunk már mesze a nyílt járatoktól.

Véleményem szerint a feltételezett Felhévízi-barlang nem a Molnár János-barlanggal, hanem (hasonlóan a Szeréna út 11-13-ban nyíló Szeréna-barlanghoz) a Török-forrás szintén feltételezett, ismeretlen járatrendszerével lehet összeköttetésben.

A feltárást a kutatásvezetőn kívül Jóföldi Zsolt kutatásirányító vezette, és abban elsősorban Forgács-Dajka Emese, Mihályi Csilla és Pesti Krisztina vett részt. Mellettük még dolgozott itt 18 fő: Ács Réka, Bacsó Gábor, Bekeő Katinka, Benedek Tibor, Benedek Dániel, Dénes Attila, Farkas Balázs, Fekete Ákos, Iván Levente, Kanizsay Zsófia, Leél-Őssy Zsolt, Mátyus Kornél, Mészáros (Joe) József, Nagy Albert, Pelikán Dániel, Radó Zoltán, Surányi Gergely, Szabó Zoltán (ZoMOSzo).

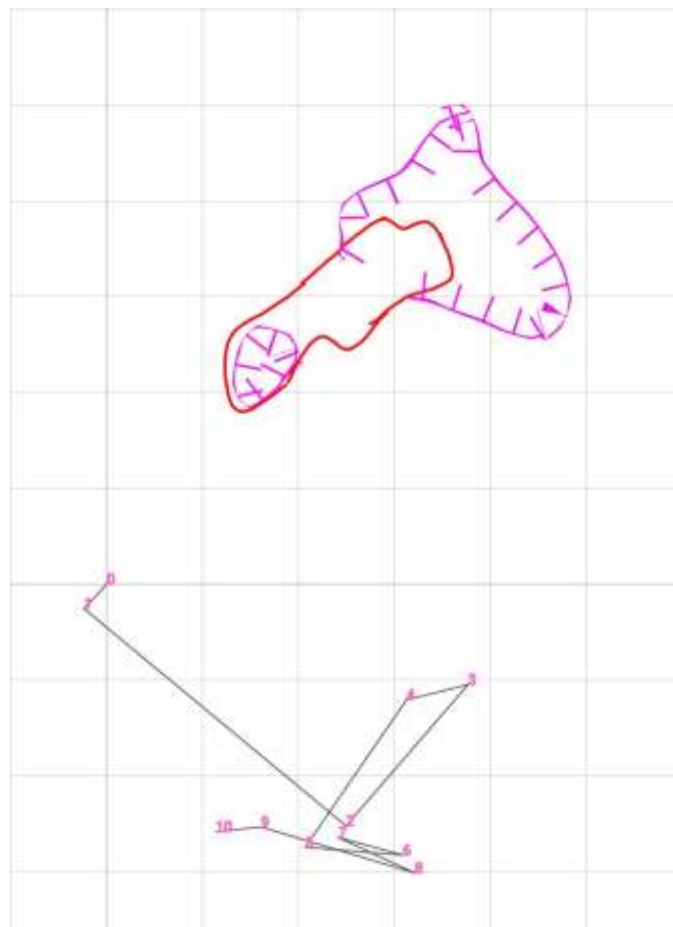
1. ábra. Radó Zoltán térképezés közben a betonozott folyosóban.

2. ábra. A júniusi konténer megpakolás közben.

3. ábra. A decdember konténer megtöltés után.

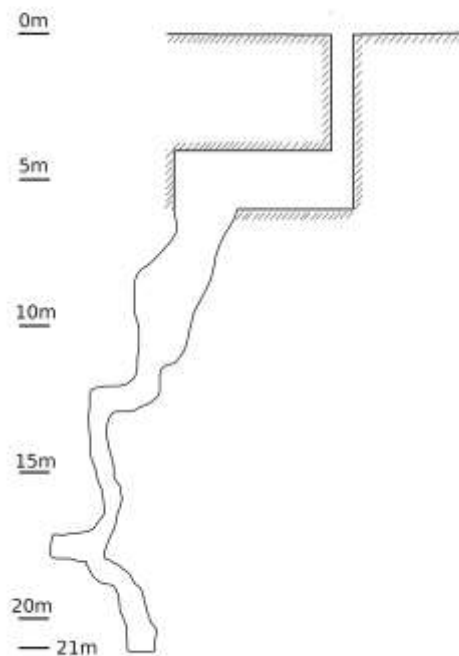

4. ábra. A Felhévízi-barlang polignja (2024. végi állapot).

Felhévízi-barlang

kiterített oldalnézet

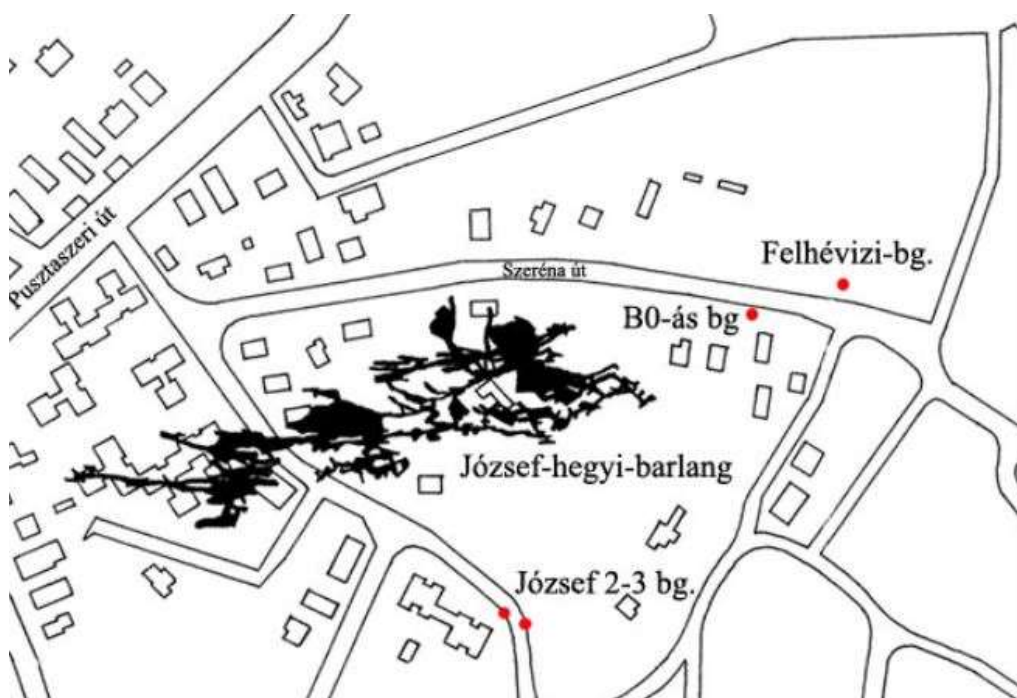
Rajzolta: Radó Zoltán
2025.01.14

5. ábra. A Felhévízi-barlang 3 aknájának kiterített oldalnézete.

6. ábra. Kalcit kristályok a végpont közelében.

7. ábra. A József.-hegyi-barlang és a Felhévizi-barlang helyzete egymáshoz képest.

(Fényképek: Jóföldi Zsolt).

Budapest, 2025. február 15.

Dr. Leél-Őssy Szabolcs

kutatásvezető